

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Міжнародні розрахунки і валютні операції»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, а також другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина, набору 2022 року
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	072 Фінанси, банківська справа та страхування ОП Фінанси, банківська справа та страхування
Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова
Курс, семестр	3,6
Трудомісткість	90
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Томілін Олексій Олександрович, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування oleksiy.tomilin@pdau.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/tomilin-oleksiy-oleksandrovych
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування в майбутніх фахівців спеціальних знань з теоретичних основ, методичних підходів, а також практичних навичок щодо принципів, прийомів і методів організації та здійснення міжнародних розрахунків і валютних операцій.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причиннонаслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності. ЗК 8. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями. ЗК 10. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.
Результати навчання	<i>Програмні результати навчання:</i> РН 13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. РН 17. Уміти ефективно застосовувати теоретико-методичний та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань; володіти належним рівнем фінансової культури, раціоналізації фінансової поведінки та професійного зростання.
Методи навчання	Методи навчання: 1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування); практичні методи (вправи). 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів

	<p>(створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод пізнавальної гри, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження).</p> <p>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи (дискусії, метод «Дерево рішень», метод «Мікрофон»); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).</p> <p>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота); методи самоконтролю (самостійний пошук помилок, самооцінювання, самоаналіз).</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Загальні основи організації та механізм міжнародних розрахунків.</p> <p>Тема 2. Валютний курс у системі міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.</p> <p>Тема 3. Роль банків в організації міжнародних розрахунків.</p> <p>Тема 4. Умови поставки і документи в міжнародній торгівлі.</p> <p>Тема 5. Кредитування учасників міжнародних розрахунків.</p> <p>Тема 6. Банківська гарантія як інструмент забезпечення виконання зобов'язань у міжнародних розрахунках.</p> <p>Тема 7. Спекулятивні операції на валютних ринках.</p> <p>Тема 8. Ризики в міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операціях.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюється у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв'язування тестів; – завдання для самостійної роботи: <ul style="list-style-type: none"> - практичне завдання; - підготовка тез доповіді. <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування занять:</p> <p>Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін і в повній мірі. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на занятті, то він повинен відпрацювати пропущений матеріал та отримати за нього бали передбачені робочою програмою. Відпрацювати пропущені заняття здобувач повинен відповідно форми завдань, що були пропущені. У випадку якщо студент був відсутній на занятті, то виконані завдання згідно встановлених строків потрібно надіслати викладачу або на корпоративну пошту або на платформу Moodle. Письмові</p>

	<p>роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p> <p>Додаткові можливості для здобувачів вищої освіти: Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Udemy тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: Фінанси, Фінанси підприємств, Гроші та кредит, Економічна теорія.</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Презентації</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аранчій В. І., Томілін О. О. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч.-метод. посібн. для студентів спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”, галузі знань 07 “Управління і адміністрування”. Полтава: ПДАА. 2018. 141 с. 2. Зянько, В. В. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / Зянько В. В., Спіфанова І. Ю., Мельничук Д. П. Вінниця : ВНТУ, 2021. 106 с. 3. Класифікатор іноземних валют та банківських металів [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 04.02.1998 № 34 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 28.04.2020, підстава - v0057500-20. Текст. дані. Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0521500-98#n15>. – Назва з екрана.

4. Міжнародні валютно-фінансові відносини [Електронне видання]: метод. вказівки до практ. занять. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 52 с.

5. Томілін О.О., Тютюнник Ю.М., Бражник Л.В., Дроботя Я.А. Фінансово-економічний словник – довідник / за наук. ред. проф. О.О. Томіліна / Полтава: ПДАУ. 2023. 108 с.

6. Організаційні та фінансові механізми розвитку транскордонного співробітництва: монографія. Копилук О. І., Музичка О. М., Бублик М. І., Куцаб П. А. Львів : СПОЛОМ, 2020. 207 с.

Додаткові джерела:

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III зі змінами та доповненнями: станом на 24.11.2021. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. Текст. дані. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – Назва з екрана.

2. Про валюту і валютні операції [Електронний ресурс]: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII зі змінами та доповненнями: станом на 21.11.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. Текст. дані. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19> – Назва з екрана.

3. Про обіг векселів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 05.04.2001 р. № 2374-III зі змінами та доповненнями: станом на 01.07.2021, підстава - 1617-IX/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. Текст. дані.

Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-III#Text>. Назва з екрана.

4. Про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02.01.2019 № 1 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 01.07.2021, підстава - v0063500-21. Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19>. Назва з екрана.

5. Про транскордонне переміщення валютних цінностей [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02.01.2019 № 3. Текст. дані. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19#Text>. Назва з екрана.

6. Про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року № 5 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 13.07.2021, підстава - v0080500-21. Текст. дані.

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text>. Назва з екрана.

7. Про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 29.12.2000 № 520 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.07.2020,

підстава - v0099500-20. Текст. дані. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0152-01#Text>. Назва з екрана.

8. Про порядок здійснення банками операцій за акредитивами [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ 03.12.2003 № 514 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.07.2020, підстава - v0099500-

9. Текст. дані. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03#Text>. Назва з екрана.

10. Про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ 15.12.2004 № 639 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.07.2020, підстава - v0099500-20. Текст. дані. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0041-05#Text>. Назва з екрана.

11. Про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ 02.01.2019 № 6. 639 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 30.06.2021. Текст. дані.

Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006500-19#n11>. Назва з екрана.

12. Про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів [Електронний ресурс]: Інструкція, затв. постановою Правління НБУ 12 листопада 2003 року №492 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.06.2021, підстава - v0050500-21. – Текст. дані. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03#Text>. Назва з екрана.

13. Прасолова С. П. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник+навчальний тренінг / С. П. Прасолова, В. В. Карцева. – Київ:, «SBA-Print», 2020. 568 с. Режим доступу до вступу: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream>.

14. Прасолова С.П. Міжнародні розрахунки та валютні операції: дистанц. курс [Електронний ресурс]/ С.П. Прасолова. Полтава: ПУЕТ, 2021. Текст. дані. Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/page/view.php?id=151254>. Назва з екрана.

15. Фінанси зовнішньо-економічної діяльності: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Стасишин А.В., Дубик В.Я., та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. 460 с.

Інформаційні ресурси Інтернету:

1. Data on Foreign Exchange Settlement and Sales by Banks in 2022. Режим доступу: <https://www.safe.gov.cn/en/ForeignExchangeSettlementandSa/index.html>

2. Законодавство України; Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України.

	<p>Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua</p> <p>4.Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. Режим доступу: http://www.imf.org</p> <p>5.Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua</p> <p>6.Офіційний сайт Національного банку України. Режим доступу: http://www.bank.gov.ua</p> <p>7.Офіційний сайт Світового банку. Режим доступу: http://www.worldbank.org</p> <p>8.Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bis.org/</p> <p>9.Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat./</p> <p>10.Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.</p> <p>11.Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.</p>
Рік введення	2024